

vestlandsindeks

KVARTALSVIS FORVENTNINGSINDEKS FOR VESTLANDSK NÆRINGS LIV

Økt etterspørsel og bedre lønnsomhet for Vestlandsbedriftene

- Forventningsindeksen gjør et solid hopp til 65,6 poeng og ligger nå over sitt historiske gjennomsnitt
- Vestlandsbedriftene forventer økt etterspørsel de kommende seks månedene
- Kun 11 prosent av vestlandsbedriftene har kjennskap til EUs taksonomi
- 1 av 5 bedrifter fører klimaregnskap – en tydelig positiv trend

Fakta om Vestlandsindeksen

Vestlandsindeks er en kvartalsvis temperaturmåler for næringslivet på Vestlandet utarbeidet av Sparebanken Vest i samarbeid med Respons Analyse, og ble første gang presentert februar 2012. Dette er den 37. utgaven av Vestlandsindeks, og undersøkelsen ble gjennomført blant 700 bedrifter på Vestlandet i løpet av andre kvartal 2021. Bedriftene er tilfeldig utvalgt med to eller flere ansatte, fordelt på 200 bedrifter i Rogaland, 200 i Vestland Sør (tidl. Hordaland), 200 i Møre og Romsdal, og 100 i Vestland Nord (tidl. Sogn og Fjordane).

Respondentene blir spurt om viktige indikatorer som blant annet etterspørsel, sysselsetting, investering

og markedsutsikter de tre foregående månedene og hvordan de forventer at utviklingen skal bli neste halvår. Vestlandsindeks kan være mellom 0 og 100. Et tall over 50 indikerer at bedriftene har et positivt syn på den økonomiske situasjonen og utviklingen, mens et tall under 50 indikerer pessimisme.

For andre kvartal 2021 viser Vestlandsindeksen en resultatindeks på 58 og en forventningsindeks på 66. Resultatindeksen viser bedriftenes opplevelse av markedsituasjonen de siste tre måneder mens forventningsindeksen viser bedriftenes forventninger til markedsituasjonen de neste seks måneder.

Høye forventninger til etterspørsel driver forventningsindeksen over sitt historiske gjennomsnitt

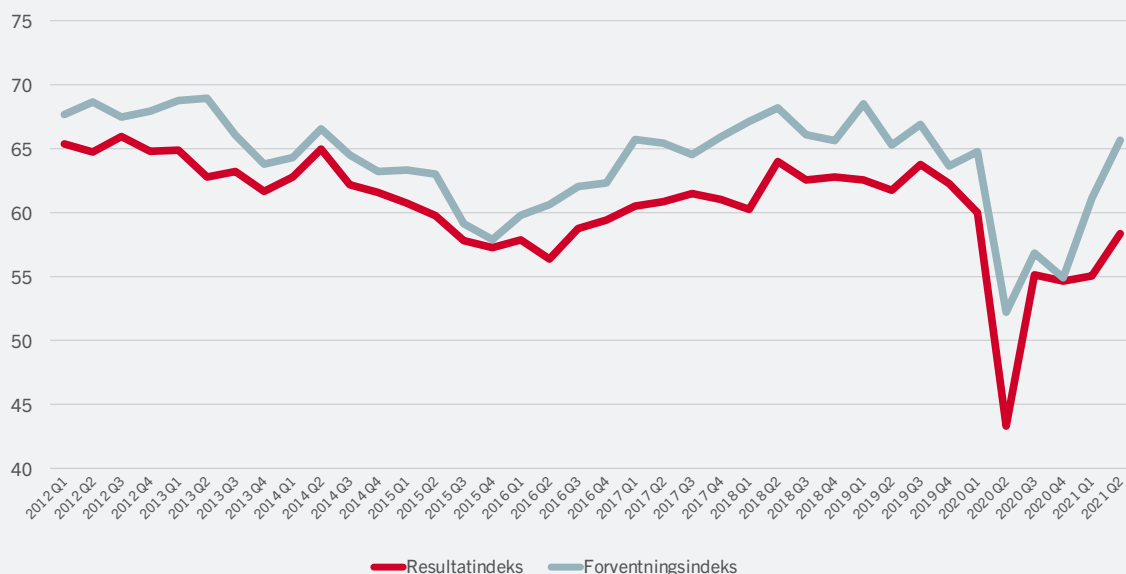
I Vestlandsindeksen 2/2021 øker resultatindeksen til 58 poeng, fra 55 poeng i første kvartal. Nivået er fortsatt under det historiske gjennomsnittet, men viser at vestlandsbedriftene er på god vei til å oppnå de høye forventningene fra første kvartal. Bygg- og anleggsbedriftene representerer den næringen som har rapportert best utvikling fra første kvartal. Etter å ha hatt den svakeste resultatindeksen av regionene sist kvartal, har nå Hordaland hentet seg inn.

Forventningsindeksen, som måler bedriftenes forventninger de neste seks månedene, har sett en sterk vekst fra første kvartal – og ligger nå over sitt historiske gjennomsnitt. Indeksen er preget av økte forventninger til etterspørselen, samtidig som at

forventningene om sysselsetting og investeringer har hatt en mer moderat utvikling fra foregående kvartal. Bedriftene melder også om forventninger til økt lønnsomhet.

Et fåtall av vestlandsbedriftene har kjennskap til EUs taksonomi – kun 11 prosent rapporterer at de har ganske eller svært god kjennskap. Det er hovedsakelig større bedrifter som kjenner til klassifiseringssystemet. Til tross for dette ser man en positiv trend i andel bedrifter som måler sin egen miljøpåvirkning. I andre kvartal svarer 21 prosent av bedriftene at de måler egen påvirkning på miljøet. Til sammenligning svarte 16 prosent det samme i Vestlandsindeksen 1/2020.

Resultat- og forventningsindeks

Resultatindeksen viser hvordan bedriftene på Vestlandet har opplevd den økonomiske situasjonen de tre siste månedene. I Vestlandsindeksen 2/2021 stiger resultatindeksen til 58,4 poeng, en økning på tre poeng fra foregående kvartal. Økningen stemmer i stor grad med forventningsindeksen for 1/2021, hvor vestlandsbedriftene hadde høye forventninger til de neste seks månedene. Til tross for oppgangen, ligger resultatindeksen fortsatt under sitt historiske gjennomsnitt på 60,6 poeng.

Hordaland, som etter å ha rapportert svakest indeks av alle regionene de siste to kvartalene, har hentet seg inn igjen med en oppgang på 6,2 poeng fra første kvartal. Sogn og Fjordane har derimot hatt en flat utvikling fra foregående kvartal..

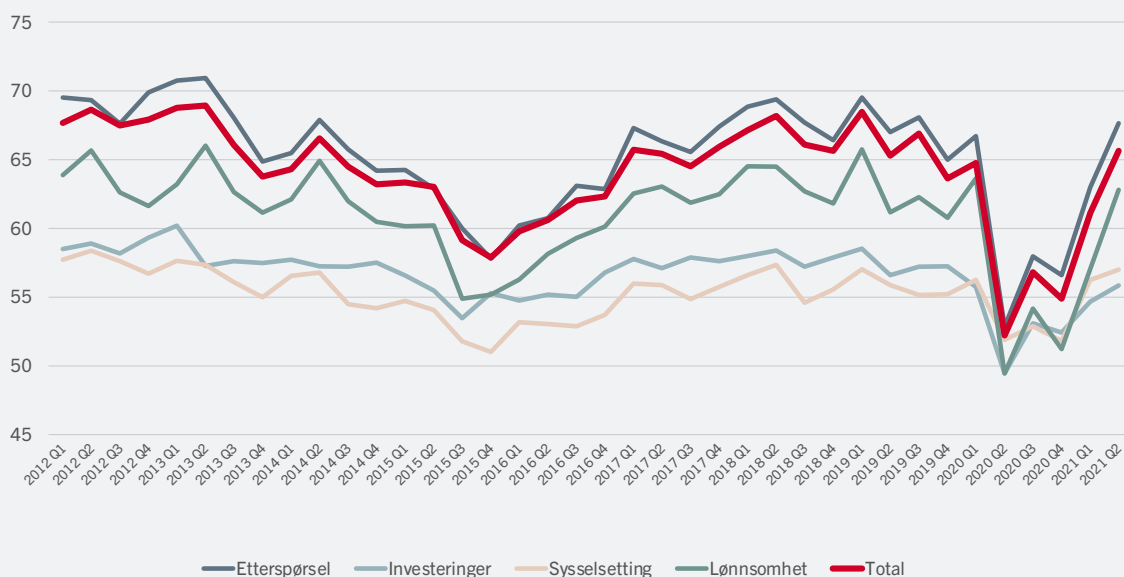
Med 66,3 poeng er det bygg- og anleggsnæringen som har sett best utvikling i resultatindeksen, som tilsvarer en økning på 9,2 poeng fra foregående kvartal. Utviklingen samsvarer godt med at det også var denne næringen som hadde høyest forventningsindeks i Vestlandsindeksen 1/2021. Den eneste næringen som har sett en nedgang i resultatindeksen fra første kvartal, er industri, kraft og oljeutvinning – med en nedgang på 2,1 poeng.

Forventningsindeksen viser hvilke forventninger vestlandsbedriftene har for den økonomiske situasjonen de neste seks månedene. I likhet med

resultatindeksen har forventningsindeksen en sterk oppsving, og ender på 65,6 poeng for 2/2021, opp fra 61,1 poeng i første kvartal. Dette er over forventningsindeksens historiske gjennomsnitt på 64,0 poeng. Forventningsindeksen for 2/2021 har aldri vært så høy under pandemien, og indikerer at vestlandsbedriftene forventer en sterk sommer og høst.

Med en forventningsindeks på 66,5 poeng er det bedriftene i Rogaland som er mest positiv til de neste seks månedene. Sogn og Fjordane er derimot regionen som har størst økning i forventningsindeksen fra første kvartal – med 5,9 poeng. Til tross for dette er det Sogn og Fjordane som har den laveste forventningsindeksen for 2/2021.

Alle næringer virker å ha høyere forventninger til de kommende seks månedene, enn hva de hadde i første kvartal. Overnattings- og serveringsnæringen peker seg betydelig ut – med en økning i forventningsindeksen på hele 15,9 poeng fra første kvartal. Med en forventningsindeks på 64,4 poeng for overnattings- og serveringsnæringen ligger næringen nå over sitt historiske gjennomsnitt på 63,2 poeng, og er det høyeste den har vært siden 1/2020. Dette indikerer at næringen forventer at sommeren som igjen vil bli preget av innenlands turisme vil gi gode resultat.

Høye forventninger til etterspørsel

Økningen i forventningsindeksen drives primært av økte forventninger til etterspørsel fremover. Forventningene til etterspørselen har steget med 4,6 poeng og ligger nå på 65,2 poeng. Man må tilbake til Vestlandsindeksen 3/2019 for finne forrige gang indeksen lå på tilsvarende nivå. Forventningene om sysselsetting og investeringer har derimot ikke hatt tilsvarende utvikling, og ligger på henholdsvis 55,9 og 57,0 poeng for andre kvartal. De moderate forventningene til sysselsetting, kombinert med de høye forventningene om etterspørsel, bidrar til at forventningene om lønnsomhet har steget med hele 4,9 poeng fra første kvartal, og er tilbake på samme nivå som før pandemien inntraff – med 62,8 poeng.

Med 69,6 poeng er det bedriftene i Rogaland som har størst forventning til etterspørsel de kommende seks månedene. Samme region forventer også høyest lønnsomhet blant de fire regionene.

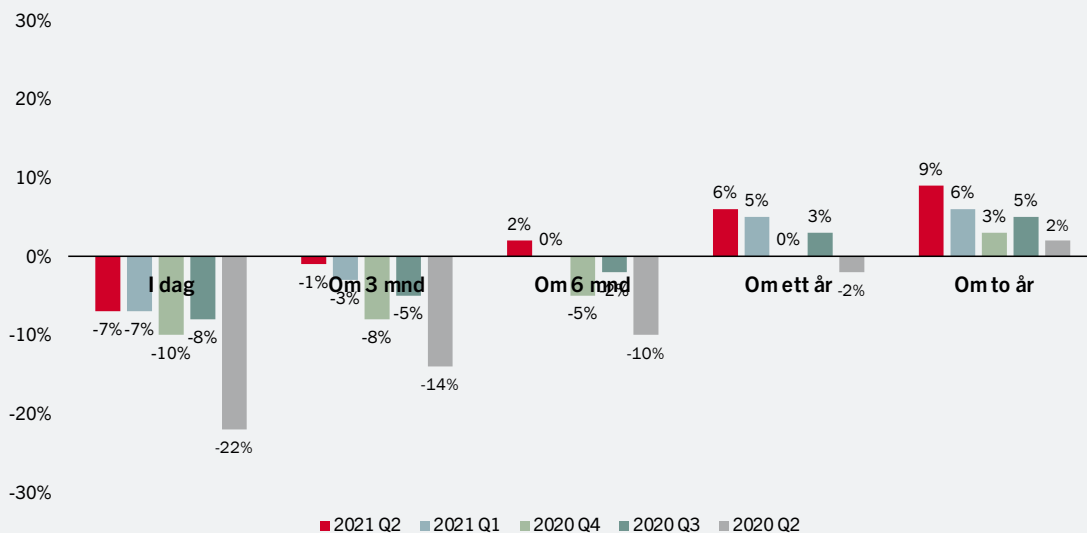
Fordelt etter næringer er det varehandelen som forventer størst lønnsomhet, etterfulgt av overnattings- og serveringsnæringen og jordbruk, skogbruk og fiske.

Det er også jordbruk-, skogbruk- og fiskenæringen som har størst forventninger til etterspørselen de kommende seks månedene – med hele 71,3 poeng. Forventningen til etterspørselen er primært drevet av jordbruk-, skogbruk- og fiskenæringen i Hordaland.

På spørsmål om vanskeligheter når det gjelder kapasitet dersom etterspørselen øker, svarer én tredjedel av bedriftene at de vil få kapasitetsvansker. Dette er en økning på 7 prosentpoeng fra foregående kvartal. Faktoren bak kapasitetsvansker, som har hatt størst økning fra første kvartal, tyder å være begrensninger knyttet til tilgang på råvarer. 16 prosent av bedriftene som peker på kapasitetsvansker ved etterspørselsøkning oppgir begrenset tilgang på råvarer som årsak, en kraftig økning fra 5 prosent i første kvartal.

27 prosent av større bedrifter (over 50 millioner i omsetning), som har kapasitetsvansker, opplyser at begrenset tilgang på råvarer er en av faktorene. Blant de mindre bedriftene (under eller lik 50 millioner i omsetning) opplyser 12,5 prosent tilsvarende.

Hva er (forventet) omsetningsendring for bedriften på grunn av koronakrisen, i forhold til opprinnelige planer? Snitt, alle spurte

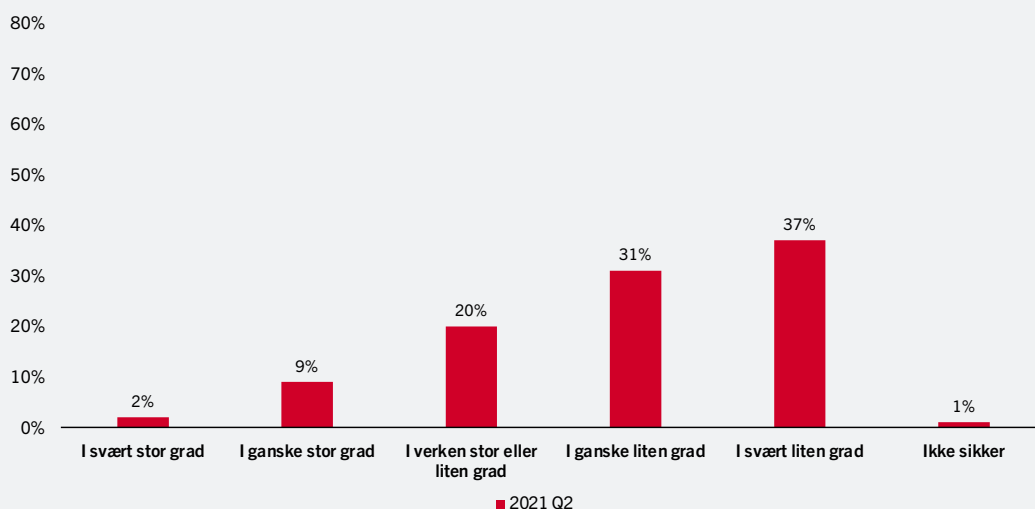
Omsetning snart tilbake til normalen

For andre kvartal rapporterer vestlandsbedriftene at de forventer at omsetningen vil være tilbake til normalen om knappe tre måneder. Men omsetningsendringen i dag er fortsatt 7 prosent lavere enn hva som var planlagt opprinnelig før Korona-krisen slo inn. Næringen som er minst optimistisk til forventet omsetningsendringer er overnattings- og serveringsvirksomheter. Næringen forventer fortsatt ikke å være tilbake til normal omsetning før om ett år. I den andre enden av skalaen finner man bygg- og anleggsnæringen og varehandelen, som i snitt nå rapporterer om å være tilbake på samme omsetningsnivå som før Korona-krisen inntraff.

Mindre kjennskap til klimamål blant små bedrifter

EU la i 2020 frem «The European Green Deal» – en vekststrategi for å sikre at Europa når målet om netto nullutslipp innen 2025. På bakgrunn av dette utarbeidet EU et felles rammeverk for aktivitetene som kan defineres som grønn og bærekraftig, som refereres til som taksonomien. Taksonomien har som formål å stimulere til offentlige og private investeringer som trengs for å sikre overgangen til en klimanøytral, konkurransedyktig og inkluderende økonomi.

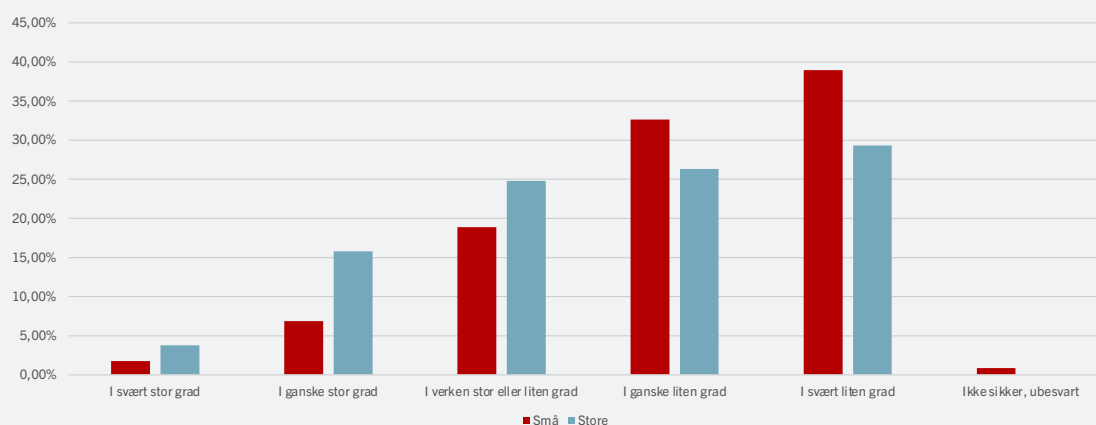
I hvilken grad kjenner du til EUs taksonomi?

Rundt 11 prosent av vestlandsbedriftene har ganske eller svært stor kjennskap til EUs taksonomi, mens majoriteten har liten eller svært liten kjennskap til den. Det er primært større bedrifter (omsetning over 50 millioner kroner) som har kjennskap til EUs taksonomi. 20 prosent av større bedrifter svarer at de har stor eller svært stor kjennskap til taksonomien,

mens kun 9 prosent av de mindre bedriftene oppgir det samme. Fordelt på næring er det faglige-, vitenskapelige- og IKT-bedrifter, samt shipping, olje, eiendom og finans som har best kjennskap til taksonomien. Næringene som har minst kjennskap til taksonomien er bygge- og anleggsnæringen, og overnattings- og serveringsvirksomhet.

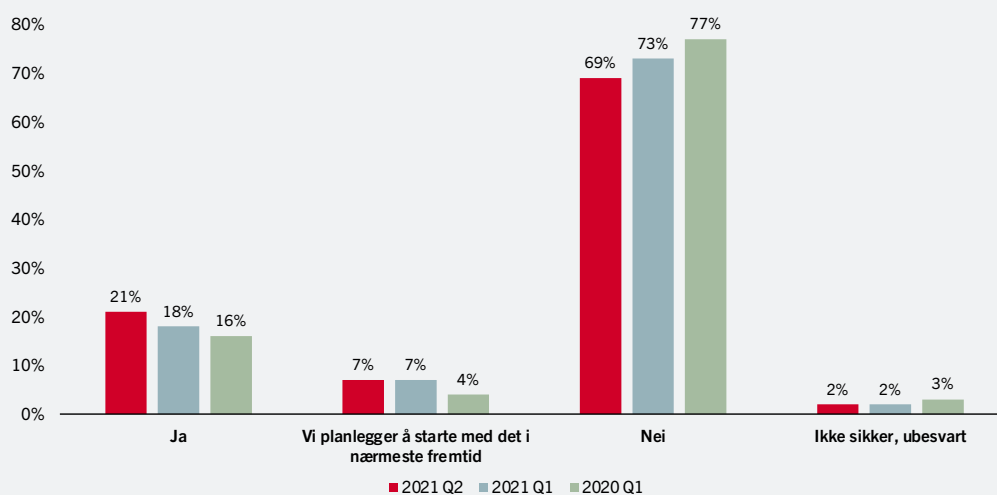
I hvilken grad kjenner du til EUs taksonomi? – fordelt på størrelse (stor = oms>50 mill, små = oms <= 50 mill)

To av tre vestlandsbedrifter forventer at deres finansieringsevne verken vil bli positivt eller negativt påvirket av EUs taksonomi. Én av fem forventer positive eller svært positive finansieringsmuligheter som følge av taksonomien, mens én av ti bedrifter tror finansieringsevnen vil bli svekket. Også her ser man et tydelig skille mellom små og store bedrifter. Hvor 37 prosent av store bedrifter forventer å få enklere tilgang til finansiering som følge av taksonomien – forventer kun 15 prosent av mindre bedrifter det samme.

På spørsmål om kjennskap til Norges lovfestede klimamål svarer én av fire vestlandsbedrifter at de kjenner til dem. Ser vi på fordelingen blant bedriftenes størrelse, er det også her helt klart større bedrifter som har best kjennskap. 39 prosent av store bedrifter kjenner til klimamålene, mot 24 prosent av mindre bedrifter. Videre er det overvekt av små bedrifter som har liten eller svært liten grad av kjennskap til klimamålene.

Gjør din bedrift målinger eller fører regnskap over bedriftens påvirkning på miljøet, eller har dere konkrete planer om å starte med det i nær fremtid?

Positiv trend i klimabevissthet

Man ser en positiv trend i klimabevissthet blant vestlandsbedriftene. Andelen bedrifter som svarer at de gjennomfører måling/regnskap av miljøpåvirkning har steget fra 16 prosent i Vestlandsindeksen 1/2020 til 21 prosent i årets andre kvartal.. Det er også en korrelasjon mellom bedrifter som har kjennskap til taksonomien, og hvem som gjennomfører måling/regnskap av miljøpåvirkning – 40 prosent av bedriftene som har kjennskap til taksonomien gjør måling av miljøpåvirkning. Overnevnte punkter tyder på at vestlandsbedriftene blir stadig mer klimabeviste, og til tross for at brorparten ikke måler sin miljøpåvirkning er trenden om mer klimabevissthet tydelig.

Blant vestlandsbedriftene som gjennomfører eller planlegger måling av miljøpåvirkning, er det hovedsakelig bedriftenes kunder som etterspør det, etterfulgt av ledelsen og offentlige krav. Om lag 19 prosent av bedriftene sier også at de stiller krav til sine kunder, leverandører eller samarbeidspartnere om måling av egne utslipp.

vestlandsindeks.no

